

OKTOBER 2022

AANVULLEND ONDERZOEK FAUNA LAGESTRAAT 2 NIFTRIK

COLOFON

Opdrachtgever Vereniging CPO BING

Datum 13-10-2022

Status Definitief

Projectnummer 2022-092

Auteur Ruben Bos

Controle Jeroen Willems

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN	5
3	METHODE	5
3.1	HUISMUS	5
3.2	STEENMARTER	6
3.3	VLEERMUIZEN	6
4	RESULTATEN	7
4.1	HUISMUS	7
4.2	STEENMARTER	7
4.3	VLEERMUIZEN	8
5	CONCLUSIE	10
	LITERATUUR	11

1 INLEIDING

In 2022 heeft Buiting Advies in opdracht van Oosterhout Architecten aanvullend onderzoek uitgevoerd bij het pand aan de Lagestraat 2 in Niftrik naar de aanwezigheid van vaste voortplantings- en rustplaatsen van de huismus (Wet natuurbescherming art 3.1), de steenmarter (Wet natuurbescherming 3.10) en vleermuizen, waaronder de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger (Wet natuurbescherming art 3.5).

In deze rapportage wordt de methodiek en resultaten van dit aanvullende onderzoek toegelicht. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een advies gegeven over de eventueel te nemen vervolgstappen.

AANLEIDING

Uit de quickscan van Buiting Advies (juli 2021) is gebleken dat het gebouw in het plangebied in potentie geschikt is als voortplantings- of rustplaats voor de beschermde huismus, de beschermde steenmarter en beschermde vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger). Om die reden is aanvullend onderzoek naar deze soorten uitgevoerd.

2 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN

PLANGEBIED

Het plangebied ligt in de zuidrand van de bebouwde kom van Niftrik en bestaat uit een woning met een siertuin, schuren, verharding, bomen en grasvelden. Ten zuiden van het plangebied ligt de rivier de Maas met iets ten oosten daar van de Loonse waard. Het noorden van het plangebied bestaat voornamelijk uit huizen met tuinen. Ten oosten zijn weilanden aanwezig. Figuur 1: de locatie het plangebied (rood).

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood).

VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN

Men is voornemens om de woning te verbouwen en de aanwezige schuren te slopen. En in de toekomst worden enkele bomen geveld.

3 METHODE

Het plangebied is in 2022 onderzocht op de aanwezigheid van beschermde verblijfplaatsen van huismussen, de steenmarter en vleermuizen. De onderzoeksmethodiek staat in dit hoofdstuk beschreven.

3.1 HUISMUS

Voor huismussen is het onderzoek uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (juni 2022). Hierin staat dat de afwezigheid van huismussen kan worden aangetoond als tijdens twee bezoeken in de periode 1 april – 20 juni geen huismussen worden aangetroffen.

Tijdens alle veldbezoeken zijn de waargenomen huismussen en het gedrag van de vogels genoteerd.

TABEL 1: VELDBEZOeken HUISMUS

Ronde	Datum	Tijd	Onderzoekers	Weersomstandigheden
1	14-04-2022	06:40-07:45	BE	10°C, droog, 2 Bft
2	17-05-2022	20:30-21:35	BE	21°C, droog, 2 Bft

BE=Babette Eijkelenkamp.

3.2 STEENMARTER

Steenmarters gebruiken onder andere gebouwen en dichte struwelen als voortplantings- of rustplaats. Het gebouw in het plangebied is in potentie geschikt voor steenmarters. Voor deze soort is geen onderzoeksprotocol opgesteld door Netwerk Groene bureaus of een kennisdocument van BIJ12.

Steenmarters zijn zeer schuwe nachtdieren. Derhalve is gedurende ieder veldbezoek aandacht besteed aan het vinden van steenmarters of sporen van steenmarters die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een voortplantings- of rustplaatsen. Tijdens het eerste huismussenbezoek op 14-04-2022 is ook een Struikrover cameraval met lokstof geplaatst op de zolder van de schuur. Deze cameraval is op 20-06-2022 weer opgehaald. De beelden zijn achteraf geanalyseerd op de aanwezigheid van steenmarter.

TABEL 2: GEGEVENS CAMERAVALONDERZOEK

PERIODE	BEGIN	EIND	OPNAME DAGEN (N)	REDEN VAN EINDE PERIODE	ONDERZOEKER
1	14-04-2022	20-06-2022	68	Analyse van de beelden en einde onderzoek	J. Willems

3.3 VLEERMUIZEN

Vleermuizen gebruiken gebouwen en bomen als vaste voortplantingsplaats- en rustplaats. Deze plaatsen zijn beschermd via de Wet natuurbescherming onder artikel 3.5. Vleermuizen hebben verschillende soorten voortplantingsplaatsen en rustplaatsen. Het plangebied heeft zowel bomen als gebouwen die een functie kunnen vervullen als voortplantings- en/of rustplaatsen. Gebouwen in het plangebied kunnen één of meerdere functies vervullen. In dit geval zijn dat kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en/of zomerverblijfplaatsen. Uit de quickscan van Buiting Advies blijkt dat de woning geschikt is voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De onderzoeksmethode is op deze soorten gericht.

Om de waarde van het plangebied voor vleermuizen vast te stellen is de voorgeschreven onderzoeksmethodiek uit het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021) gevolgd. Dit houdt in dat de onderzoeken in de daarvoor geschikte perioden, tijdstippen, weersomstandigheden moeten worden uitgevoerd. Per verblijfsfunctie zijn dat de volgende momenten:

- Voor de kraamverblijfplaatsen twee bezoeken in de periode van 15 mei t/m 15 juli, waarvan één nacht-ochtendonderzoek en een avond-nachtonderzoek;
- Voor de zomerverblijfplaatsen twee bezoeken in de periode 15 mei t/m 15 augustus, waarvan één ochtendonderzoek en één tijdens de kraamperiode;
- Voor de paarverblijfplaatsen in de periode van 15 augustus t/m 30 september twee bezoeken in de avond/nacht.

Om het plangebied voldoende te kunnen overzien zijn bij bepaalde ronden meerdere onderzoekers ingezet. Het vleermuisprotocol schrijft namelijk voor dat minimaal 75% van het plangebied te overzien is. Dit speelt met name bij avondbezoeken in de kraamperiode. Dan vliegen vleermuizen 's avonds uit om elders te gaan foerageren. Bij ochtendbezoeken en onderzoeken in de paartijd zwermen vleermuizen nabij verblijfplaatsen of vliegen roepend vaste ronden, hierdoor zijn minder personen noodzakelijk om goed overzicht te hebben.

Voor de veldbezoeken is het onderstaande schema gevolgd. De weersomstandigheden van dat moment zijn hierin weergegeven.

TABEL 2: VELDBEZOeken VLEERMUISONDERZOEK					
Ronde	Datum	Tijdvak	Onderzoeker*	Weersomstandigheden	Functie
1	17-05-2022	21:20- 00:00	BE, RB, JS	21°C, droog, 2 Bft	Zomer/kraam
2	20-06-2022	22:00 – 00:30	BE, EN, NH	16°C, droog, 1 Bft	Zomer/kraam
3	21-06-2022	02:15 – 05:15	BE, EN, NH	14°C, droog, 1 Bft	Zomer/kraam
4	16-08-2022	23:30 -- 01:30	JW, BE	16°C, droog, 1 Bft	Paar (laat ivm <i>P. nathusii</i>)
5	13-09-2022	21:00 -- 00:00	JW, EN	19°C, droog, 1 Bft	Paar
* RB= R. Bos, NH=N. Hofland, EN=Esther Nijhuis, JS = J. Strabucchi, JW= J. Willems, BE= B. Eijkelenkamp					

Hierbij zijn de waargenomen vleermuizen en het gedrag dat kan wijzen op de aanwezigheid van een voortplantingsplaats of rustplaats genoteerd.

GEBRUIKTE APPARATUUR

Tijdens alle vleermuisonderzoeken zijn batdetectoren met time-expansion en opname mogelijkheid gebruikt. De gebruikte typen betreft: Elekon Batlogger M of Elekon Batlogger M2. Daarnaast beschikte elke onderzoeker over een goede zaklamp om indien nodig het gedrag van vleermuizen te kunnen vaststellen. Aanvullend hierop is bij vier onderzoeken gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion 2 XP50) (17-05-2022, 20-06-2022, 21-06-2022 & 13-09-2022).

4 RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de veldonderzoeken weergegeven per soort of soortgroep.

4.1 HUISMUS

Er zijn tijdens de twee veldbezoeken voor huismussen geen huismussen aangetroffen of gehoord in of rondom het plangebied.

4.2 STEENMARTER

Tijdens het cameravalonderzoek is op de foto's één een steenmarter aangetroffen op de zolder van de schuur (30-05-2022), zie afbeelding 1. Deze kwam kort in beeld rennen en verdween daarna erg snel. Daarnaast zijn echter ook meerdere keren een kat (vermoedelijk de huiskat) en de bewoners vastgelegd op de hooizolder. Gezien de mate van verstoring op de hooizolder door mensen en katten, wordt een verblijfplaats op de hooizolder niet verwacht. Steenmarters en katten komen namelijk in conflict als deze elkaar tegenkomen. Zeer waarschijnlijk doorkruist de steenmarter het plangebied sporadisch.

Afbeelding 1: Waarneming steenmarter op zolder (30-05-2022)

4.3 VLEERMUIZEN

ZOMERVERBLIJFPLAATSEN EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Er zijn tijdens de onderzoeken voor de zomer- en kraamverblijfplaatsen af en toe een langsvliegende gewone dwergvleermuizen en gewone grootoorvleermuizen waargenomen zowel gedurende de avondbezoeken en het ochtendonderzoek. De activiteit was over het algemeen vrij laag. Tijdens de bezoeken zijn geen invliegende of uitvliegende gewone dwergvleermuizen gezien. Tijdens het eerste bezoek (17-05-2022) is er door een gewone grootoorvleermuis gefoerageerd op de zolder van de schuur. Tijdens het tweede bezoek op 20-06-2022 is deze ook weer foeragerend gezien op de zolder van de schuur, en heeft hier uiteindelijk ook gerust op een balk. Wij gaan derhalve dus uit van een zomerverblijfplaats van een gewone grootoorvleermuis. Zie figuur 1 voor de locatie van de verblijfplaats.

Figuur 2. Locatie van de zomerverblijfplaats gewone grootoorvleermuis.

PAARVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de onderzoeken voor paarverblijfplaatsen was er over het algemeen erg weinig activiteit rondom het pand. Er werden beide keren gewone en ruige dwergvleermuizen vliegend gezien in de omgeving van het pand. De laatste keer foerageerde er ook een grootoorvleermuis. Deze vleermuizen vertoonden echter geen enkele binding met het gebouw.

VLIEGROUTES EN FOERAGEERPLEKKEN

Gewone dwergvleermuizen vlogen heel af en toe rondom in het plangebied rondom het pand gedurende de bezoeken. Echter vertoonden deze vleermuizen geen binding met pandgebied en werd er niet langdurig rondgevlogen.

5 CONCLUSIE

Hieronder is per onderzochte soort of soortgroep aangegeven wat de conclusies zijn met betrekking tot de geplande werkzaamheden.

AANWEZIGHEID VOORTPLANTINGS- OF RUSTPLAATS HUISMUS

Tijdens de bezoeken zijn geen voortplantings- of rustplaatsen van huismussen aangetroffen binnen het plangebied.

AANWEZIGHEID VOORTPLANTINGS- OF RUSTPLAATS STEENMARTER

Door een combinatie van de mate van verstoring en de enkele waarneming van de steenmarter op de hooizolder is het gebruik van deze hooizolder als vaste voortplantings- of rustplaats onwaarschijnlijk.

Negatieve effecten op essentiële functies van het leefgebied van steenmarters als gevolg van de werkzaamheden worden niet verwacht.

ZOMERVERBLIJFPLAATS

Tijdens het onderzoek is een zomerverblijfplaats van een gewone grootoorvleermuis vastgesteld op de hooizolder, deze is gemarkeerd in figuur 2.

Indien het gebouw wordt gesloopt zal dit leiden tot verstoring en/of vernietiging van deze verblijfplaatsen. Dit is niet toegestaan, het aanvragen van een ontheffing is dan ook noodzakelijk om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren zoals deze gepland zijn.

KRAAMVERBLIJFPLAATS

Er zijn tijdens de onderzoeken geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

PAARVERBLIJFPLAATS

Er zijn tijdens de onderzoeken geen paarverblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

GEEN FOERAGEERGEBIED OF VLEGROUTE VASTGESTELD

Tijdens het onderzoek is geen essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuizen vastgesteld in het plangebied. Ook is er geen essentiële vliegroute voor vleermuizen vastgesteld waar het plangebied onderdeel van uitmaakt.

TABEL 3: OVERZICHT UITGESLOTEN OF AANGETROFFEN VERBLIJFPLAATSEN			
SOORT	VERBLIJFPLAATS	LEEFOMGEVING	ADVIES
Huismus	Uitgesloten	Geen gebruik	
Steenmarter	Uitgesloten	Minimaal, geen essentiële functie	<u>n.v.t.</u>
Gewone dwergvleermuis	Uitgesloten	Geen gebruik	
Ruige dwergvleermuis	Uitgesloten	Geen gebruik	
Gewone grootoorvleermuis	Zomerverblijfplaats op hooizolder	Geen gebruik	Aanvragen ontheffing bij provincie Gelderland.
Laatvlieger	Uitgesloten	Geen gebruik	

LITERATUUR

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging. 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl. (Versie maart 2017).

Bij12. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Versie 1.0. 2017

Buiting Advies
Kanaaldijk 96
6956 AX Spankeren

0313 - 619042
www.buiting.nl